

Financije hr 13.09.2023.

Udruga za zaštitu potrošača: Mjere Vlade mogu uspjeti ukoliko budu financijski utjecale na trgovce

- [Lejla Barić](#)

Problemi potrošača sa cijenama, ilustracija Foto: Pixabay.com

Potrošači, nažalost, nigdje – pa ni u Hrvatskoj, ne mogu utjecati na cijenu proizvoda, a to veoma teško mogu i vlade jer je slobodno formiranje cijena jedan od osnovnih postulata slobodnog tržišta.

U svjetlu poskupljenja i inflacije, visokih marži, različitih cijena za iste proizvode od dućana do dućana – što uopće građani mogu učiniti, u smislu zaštite svojih prava? **Da li su mehanizmi zaštite potrošača dostatni i koliko mogu pomoći pojasnio je za Financije.hr tajnik Hrvatske udruge za zaštitu potrošača, Tomislav Lončar.**

„Vidjeli smo da je od polovine 2022. godine bezbolno za trgovce prošlo povećanje cijena osnovnih životnih proizvoda, i to za oko 50 posto – za šećer, ulje, brašno, kruh, određene usluge i drugo. Sjećamo se kako je šećer poskupio sa šest na 10 kuna, i sada mu je cijena smanjena na osam kuna ili nešto malo više od jednog evra. Trgovac je još

uvijek zaradio. Naravno, nitko se ne želi odreći dobiti ako to može postići, to je jednostavno kapitalizam i mi svi moramo to znati. Ako kapitalista može zaraditi jedan cent, bolje i to nego da izgubi pola centa“, objašnjava Lončar.

Jedno od rješenja za transparentnije prikazivanje odnosa cijena i marži mogla bi biti, mišljenja su u ovoj Udruzi, obveza po kojoj bi trgovac morao objaviti i cijenu po kojoj je nabavio proizvod, iako svjesni da takve regulative na području EU nema, a teško da je i može biti.

Cijene istih proizvoda različite po dućanima, ilustracija Foto: Pixabay.com

„Tada bi znali da je trgovac kupio, na primjer, jabuku po cijeni od pet centi za kilogram, a prodaje ih po euro i pol, pa onda vidite kolika je razlika u cijeni. Naši voćari i ljudi koji se bave poljoprivredom, iznose u sredstvima javnog informiranja da dobivaju minimume za svoje proizvode. Pogledajte kakvi proizvodi dolaze u naše trgovine. Već dugo nismo vidjeli da je nešto I klasa. **Mada, ima nekorektnosti i sa strane poljoprivrednika. I oni kad prodaju „na kućnom pragu“ drže cijenu kao što je ona u trgovini, bez ikakvih dodatnih troškova.** Ako veletrgovcu prodaju krumpir za 50 centi, zašto ga onome tko dođe kod njega u dvorište kupiti krumpir ne prodaje po 60 centi, nego po euro ili euro i pol koliko je u trgovini“, kaže Lončar.

Za mjere Vlade RH kažu da mogu polučiti određene uspjehe ukoliko uspiju na neki način utjecati na trgovca – da li kroz neke poreze ili ukidanje subvencija za one koji povećavaju cijene, smatraju u Hrvatskoj udruzi za zaštitu potrošača. Jer, kako ističu, problema ima u svim sektorima.

„Pogledajte što se dešava u sektoru telekomunikacija. Dobili su dozvolu da uslijed inflacije povećavaju cijene, ali nažalost to im nije dosta već jednostrano mijenjaju ugovorene odnose, mijenjaju i cijene pojedinih paketa usluga, na štetu potrošača“, ukazuje Lončar, ističući da regulatorna tijela presporo djeluju u ovim situacijama.

Pakiranja proizvoda su se, ističu, također promijenila. Ako je cijena ista, težina nije. Građanima, kao potrošačima, ne ostaje previše: mogu biti informirani, prijaviti sve što evidentiraju kao neregularnost jer cijene i nekorektnosti u sustavu, ističu u Udruzi, trebaju i moraju kontrolirati profesionalci i institucije, odnosno državni inspektorat.

Potrošači mogu promptno javljati što se dešava na tržištu jer inspekcije, ipak, ne mogu biti svuda po trgovinama. Potrošači jesu i mogu.